

Literatura Espanyola del Segle XVII

Codi: 106355

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Ramon Valdes Gazquez

Correu electrònic: ramon.valdes.gazquez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Bienvenido Morros Mestres

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica i les obligatòries, haver adquirit les competències bàsiques, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que poguera fer comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs presentats a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport.

L'eventual presentació de material no original, sense indicar adequadament la seva font, comportarà automàticament el suspens (O). Així mateix es considera que l'estudaint coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. Tanmateix, podrà aplicar les normes específiques que pot indicar-li el professor de l'assignatura, si així ho creu necessari.

Objectius

Són objectius específics i formatius de l'assignatura:

- Conèixer i interpretar els autors i els textos literaris espanyols del segle XVII.
- Aplicar els coneixements adquirits de l'entorn de la producció literària (transmissió textual, recursos escenogràfics, públic, cultura oral, circumstàncies vitals dels autors, circumstàncies històriques i polítiques, etc.) a l'anàlisi dels textos literaris i d'un text determinat.

- Comentar fragments de textos o textos dels principals gèneres i subgèneres literaris del segle XVII a Espanya.
- Identificar la presència de tradicions poètiques clàssiques o foranes en els textos literaris espanyols.
- Identificar la presència de tradicions literàries espanyoles anteriors en els textos literaris espanyols del segle XVII.
- Identificar la presència de textos literaris del segle XVII en textos posteriors de la literatura espanyola o de literatures foranes.
- Analitzar i identificar la presència de criteris estètics en l'avaluació històrica de la literatura espanyola del segle XVII.

Competències

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Identificar els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatives de la literatura en llengua espanyola en el seu context historicosocial.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer les principals teories, temes i gèneres de la literatura en els diferents països de parla hispànica.

Resultats d'aprenentatge

1. "Reconèixer les sèries historicoliteràries des de la primerenca Edat Mitjana fins al final del segle XVII, de manera que es pugui establir una continuïtat entre els diversos gèneres literaris i la seva projecció; per exemple, la lírica tradicional a l'obra de Lope de Vega, o la contística medieval en Cervantes."
2. Caracteritzar els fenòmens literaris tenint en compte els diferents nivells d'anàlisi.
3. Comentar textos literaris de diferents èpoques.
4. Comprendre la relació entre text i discurs.
5. Conèixer els períodes de la literatura medieval i del Segle d'Or (segles XVI-XVII) en tots els seus gèneres, corrents, tendències i autors més representatius.
6. Determinar els trets d'estil dels principals autors de la literatura medieval i dels segles d'or.
7. Fer prediccions i inferències literàries sobre el contingut d'un text.
8. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
9. Identificar les principals característiques dels gèneres de la literatura medieval i dels segles d'or.
10. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista literari.
11. Reconèixer les diferents modalitats poètiques (lírica, narrativa, cançoner, italianitzant, etc.) i les seves formes mètriques.
12. Reconèixer les modalitats de la prosa (braquilògica i paremiològica, popular o culta, de ficció (sentimental, cavalleresca, pastoral, morisca, bizantina, picaresca, etc.) i de pensament (epístola, crònica, diàleg, assaig, oració, etc.) i la seva evolució al llarg dels dos períodes.
13. Reconèixer les modalitats teatrals: religiosa, pastoral, tràgica i la de l'anomenada Comèdia Nova.
14. Saber fer treballs individualment o en grup aplicant els coneixements teòrics adquirits i enfrontant-se a nous reptes i realitats culturals.
15. Utilitzar les tècniques de la crítica textual, i de les seves disciplines afins: ecdòtica, història del llibre, paleografia i codicologia.

Continguts

1. Introducció i Generalitats
2. El teatre prelopesco
3. El text i l'espectacle teatral al segle xvii
4. El teatre del segle XVII: lope de vega i la comèdia nova
5. L'prosa de ficció
6. Introducció a la poesia del XVII: difusió, nous gèneres i generacions
7. Poesia del XVII. Classicisme aragonés i andalús
8. Lope i Góngora en els seus inicis poètics
9. Góngora: la seva nova poesia i les polèmiques al voltant de ella
10. Francisco de Quevedo
11. L'prosa d'idees
12. Calderón de la Barca

Metodologia

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'estudiant es distribueix de la manera següent:

- Activitats dirigides. Aquestes activitats es divideix en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor, en què es combinarà l'explicació teòrica amb La Discussió de tot tipus de textos.
- Activitats supervisades. Es tracta de tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi literària i l'Elaboració d'un treball final de curs.
- Activitats autònomes. Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics, així com a la preparació de presentacions orals en els seminaris dalt esmentats
- Activitats d'Avaluació. L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant presentacions orals i proves escrites.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals y sessions de seminaris	46	1,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Tipus: Supervisades

Preparació d'un treball escrit sobre literatura del Segle d'Or	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Preparació d'una prova de comentari d'un text del Segle d'Or	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Preparació de prova escrita de caràcter teòric	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura s'efectuarà a partir de la realització d'una sèrie d'activitats en què es valoraran els següents aspectes:

- L'assimilació de continguts teòrics,
- l'aplicació pràctica dels continguts i

Per a l'avaluació es realitzaran:

- una prova per avaluar l'assimilació de continguts teòrics (25%),
- un control de l'aplicació pràctica en comentaris de textos (25%) i
- un treball final (50%).

La realització de faltes d'ortografia, lèxic i sintaxi tindrà una penalització de 0,25 sobre la nota final de cadascuna de les activitats.

DATES D'ENTREGA I REVISIÓ DE QUALIFICACIONS

Les dates d'entrega d'aquestes proves es pactarà entre professor i estudiants. En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions. Totes les activitats són recuperables.

AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació única consistirà en la realització de les mateixes tasques de l'avaluació continuada i s'hauran de consignar en la data pactada entre professor i estudiants. S'aplicarà el mateix sistema que per a l'avaluació continuada. L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més de 1/3 de les activitats d'avaluació.

PLAGI i ALTRES IRREGULARITATS

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

NO AVALUABLE

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més de 1/3 de les activitats d'avaluació.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita de comentari de text	25	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Treball de curs sobre algun aspecte relacionat amb l'assignatura	50	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
una prova per avaluar l'assimilació de continguts teòrics	25	1	0,04	1, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15

Bibliografia

LECTURES OBLIGATÒRIES I OPTATIVES*

Miguel de Cervantes:

Novelas ejemplares, ed. Jorge García López, Crítica, Barcelona, 2001.

Miguel de Cervantes:

Novelas ejemplares, ed. Jorge García López, RAE-Galaxia Gutenberg-Círculo de lectores, Barcelona, 2013.

Lope de Vega:

-*El perro del hortelano*, ed. Mauro Armiño, Cátedra, Madrid, 2001.

-*El caballero de Olmedo*, ed. Francisco Rico, Cátedra, Madrid, 1983.

-*El castigo sin venganza*, ed. Alejandro García Reidy, Crítica, Barcelona, 2010.

Andrés Fernández de Andrada, *Epístola moral a Fabio*, ed. D. Alonso, estudio preliminar Juan F. Alcina y Francisco Rico, Editorial Crítica (Biblioteca Clásica, 58), Barcelona, 1993. Reedición en RAE-Galaxia Gutenberg-Círculo de lectores, Barcelona, 2014.

Luis de Góngora:

Micó, José María, *El Polifemo de Luis de Góngora. Ensayo de crítica e historia literaria*, Península, Barcelona, 2001.

Alonso, Dámaso, *Góngora y el Polifemo*, Gredos, 1967, Madrid, 3 vols. Reed. 1974. [El tercer volumen incluye la edición ampliamente comentada del *Polifemo*]

Góngora, Luis de. *Fábula de Polifemo y Galatea*, ed. de Jesús Ponce Cárdenas, Cátedra, Madrid, 2010.

Francisco de Quevedo:

All the texts included in the student's book are mandatory readings, but the following editions of Quevedo are advisable:

"*Un Heraclito cristiano*", "*Canta sola a Lisi*" y otros poemas, ed. de Lía Schwartz e Ignacio Arellano, Crítica, Barcelona, 1998.

Arellano, Ignacio, *Poesía satírico burlesca*, EUNSA, Pamplona, 1984. Reed. revisada en Iberoamericana-Vervuert, Madrid-Frankfurt am Main, 2003.

Quevedo, *Los sueños*, ed. I. Arellano, Cátedra, Madrid, 2010. Pedro Calderón de la Barca: *La vida es sueño* (hay varias ediciones de calidad): - Ed. Ciriaco Morón, Cátedra, Madrid, 1978.

- Ed. Evangelina Rodríguez Cuadros, Espasa-Calpe, Madrid, 1990.

- Ed. José M. Ruano de la Haza, Castalia, Madrid, 1994.

- Ed. Enrique Rodríguez Cepeda, Akal, Madrid, 1999.

El gran teatro del mundo*, ed. John Allen y D. Ynduráin, estudio preliminar D. Ynduráin, Crítica, Barcelona, 1997. (También puede utilizarse la ed. de Ynduráin en Alhambra, Madrid, 1981).

Libro del alumno.

All literary texts and complementary materials included in it are mandatory readings.

MANUALS DE REFERÈNCIA

Jones, R. O., *Historia de la literatura española, 2, Siglo de Oro: prosa y poesía*, Ariel, Barcelona, 1974.

Rico, Francisco, dir., *Historia y Crítica de la literatura española*, Crítica, Barcelona, 1980-

---, vol. II: Francisco López Estrada. *Siglos de Oro: Renacimiento* (y *Primer suplemento*, 1991);

---, Vol. III: Bruce W. Wardropper. *Siglos de Oro: Barroco* (y *Primer suplemento*, editado por Aurora Egido, 1992).

Ruiz Pérez, Pedro, *Manual de estudios literarios de los Siglos de Oro*, Castalia, Madrid, 2003.

Wilson, E. M., y D. Moir, *Historia de la literatura española, 3: Siglo de Oro: teatro*, Ariel, Barcelona, 1974.

MANUALS ESPECIALMENT RELEVANTS

Arellano, Ignacio, *Historia del teatro español del siglo XVII*, Cátedra, Madrid, 1995.

Huerta Calvo, Javier, dir., *Historia del teatro español*, vol. I, Gredos, Madrid, 2003.

López Bueno, Begoña, *La poetica cultista de Herrera aGongora*, Alfar, Sevilla, 1987. Reed. 2000.

López Bueno, Begoña, coord., *La renovacion poetica del Renacimiento al Barroco*, Síntesis, Madrid, 1996.

Pedraza Jiménez, Felipe B., *Manual de Literatura Española: Vol. 3, El Barroco: Introduccion, Prosa, Poesia*, Cénlit Ediciones, Navarra, 1998.

Pedraza Jiménez, Felipe B., *Manual de Literatura Española: Vol. 4, El Barroco: Teatro*, Cénlit Ediciones, Navarra, 1981.

Ruiz Pérez, Pedro, *Historia de la literatura española*, dir. J.C. Mainer, vol. 3: *El siglo del arte nuevo (1598-1691)*, Crítica, Barcelona, 2010.

BIBLIOGRAFIA INSTRUMENTAL

-SOBRE EL PERIODE HISTÒRIC

Elliott, John H., *Espana y su mundo*, Madrid, Alianza Editorial, 1990. Reed. Madrid, Taurus, 2007. García Cárcel, R., *Historia de Espana, siglos XVI y XVII: La Espana de los Austrias*, Madrid, Cátedra, 2003. Lynch, J., *Edad moderna: crisis y recuperacion, 1598-1808*, Barcelona, Crítica, 2005.

-PEL COMENTARI DE TEXTOS

Azaustre, Antonio, y J. Casas Rigall, *Manual de retorica española*, Madrid, Ariel, 1997. Baehr, Rudolf, *Manual de versificacion española*, Madrid, Gredos, 1969. Reed. 1973. Díez Borque, J. Ma, *Comentarios de textos literarios (teoria y practicas)*, Madrid, Playor, 1977.

[Per a la bibliografia específica de cada un dels temes, consulteu la proporcionada a l'apartat corresponent de cada unitat didàctica en el Llibre de l'alumne]

Programari

www.bne.es

www.rae.es